

บันทึกการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๒๑๙

วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๒. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๓. นายนครินทร์ สิงห์เสนา	โฆษกกรรมการ
๔. นางกิริณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๕. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๖. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๗. นายเจียรชัย ณ นคร	กรรมการ
๘. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๙. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๐. นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๑. พลตรี วีระ โรจน์นาค	กรรมการ
๑๒. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๓. พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๔. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	(ลาการประชุม)
๒. นายอุดม รัฐอมฤต	(ลาการประชุม)
๓. นายฉัตรชัย เชื้อบุญชัย	(ลาการประชุม)
๔. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	(ลาการประชุม)
๕. นายอัษฎพร จารุจินดา	(ลาการประชุม)
๖. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	(ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายวราห์ เห่งพุ่ม

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นายนาถ ดวงวิชัย

ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานประธานรัฐสภา

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสาวฐิติพร วิชัยธนพัฒน์

๒. นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง

ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาหลักกฎหมายปกครอง

๒. นางรัชณี รุจิขจรเดช

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๔๕ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว นายสุพจน์ ไช้มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม ได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๐ วันจันทร์ ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงครั้งที่ ๒๑๘ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะอนุกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระเรื่องพิจารณา ที่ประชุมได้หารือเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ดังนี้

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า คณะอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ได้ประชุมร่วมกับคณะอนุกรรมการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาการจัดทำสรุปการรับฟังความคิดเห็นของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) และ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งในประเด็นเรื่องสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เสนอขอเปลี่ยนสถานะให้พนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ บัดนี้ คณะอนุกรรมการได้จัดทำสรุปผลการประชุมครั้งดังกล่าวเสร็จแล้ว โดยขอให้ นายนิพนธ์ เล็กใบ เลขานุการอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ เป็นผู้นำเสนอสรุปผลการประชุม

นายนิพนธ์ เล็กใบ เลขานุการอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ นำเสนอสรุปผลการประชุมร่วมกันระหว่างคณะอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ และคณะอนุกรรมการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ในการพิจารณาศึกษาประเด็นเกี่ยวกับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เสนอขอเปลี่ยนสถานะให้พนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยเชิญผู้แทนจากสำนักคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงบประมาณ กรมบัญชีกลาง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ชี้แจงข้อเสนอขอเปลี่ยนสถานะให้พนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ดังนี้

หลักการและเหตุผล

๑. คณะกรรมการการเลือกตั้งเล็งเห็นว่า การสร้างความมั่นคงให้กับพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นสิ่งสำคัญในการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับพนักงาน ซึ่งในปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีพนักงานทั้งหมดประมาณ ๒,๓๐๐ คนเศษ โดยแบ่งพนักงานเป็นสองกลุ่ม คือ

กลุ่มที่หนึ่ง พนักงานในระยะเริ่มต้น ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีการรับโอนข้าราชการมาจากหน่วยงานต่างๆ อาทิ สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานอื่นๆ เป็นต้น เข้ามาช่วยปฏิบัติงานตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นต้นมา โดยพนักงานในระยะเริ่มต้นนี้ ได้มีการจูงใจโดยการให้เงินเดือนเพิ่มขึ้นสามสิบเปอร์เซ็นต์ รวมทั้งมีระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดให้เกษียณอายุที่หกสิบห้าปี ทำให้ข้าราชการจากหน่วยงานต่างๆ ที่มีความชำนาญในการเลือกตั้งได้ออนย้ายมาเป็นพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยการลาออกจากราชการ ซึ่งพนักงานกลุ่มนี้มีจำนวนสามสิบเปอร์เซ็นต์ และคาดว่าจะเกษียณอายุภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๑

ต่อมาได้มีการยกเลิกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งที่กำหนดให้เกษียณอายุที่หกสิบห้าปีลดเหลือเกษียณอายุที่หกสิบปี ทำให้พนักงานที่อายุใกล้ครบหกสิบห้าปี ต้องออกจากการเป็นพนักงานทันที ซึ่งพนักงานกลุ่มดังกล่าวนี้ได้ฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งชดใช้เงินให้กับพนักงานกลุ่มดังกล่าว ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้อุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ซึ่งศาลปกครองสูงสุดได้มีคำวินิจฉัยกลับคำวินิจฉัยของศาลปกครองชั้นต้นว่า ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ได้แก้ไขเรื่องการเกษียณอายุที่หกสิบปีนั้น คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจในการแก้ไขระเบียบดังกล่าวได้

กลุ่มที่สอง พนักงานที่บรรจุเข้าเป็นพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งในภายหลัง

๒. ความมั่นคงในชีวิตหลังจากเกษียณอายุ เนื่องจากพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่บรรจุในภายหลังส่วนใหญ่ไม่มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาล ทำให้พนักงานเกิดความกังวลว่าเมื่อภายหลังจากเกษียณอายุแล้วในกรณีที่ได้รับการเจ็บป่วยด้วยโรคร้ายแรงอาจต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลสูง

๓. การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้กับพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าสำนักงานและพนักงานได้มีการปฏิบัติงานที่สำคัญให้กับประเทศ รวมทั้งการปฏิบัติงานดังกล่าวเป็นงานที่มีความกดดันค่อนข้างสูง โดยเฉพาะพนักงานที่ปฏิบัติงานในต่างจังหวัดและเป็นผู้บริหารระดับสูง เมื่อมีงานรัฐพิธีมักจะไม่ค่อยได้รับเกียรติเท่าที่ควร เนื่องจากพนักงานไม่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เท่าเทียมกับข้าราชการ ทำให้กระทบกับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ซึ่งประกอบด้วยหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นหน้าที่และอำนาจที่บัญญัติไว้ในร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อให้การเลือกตั้งสุจริต โปร่งใส และเที่ยงธรรม รวมทั้งได้บัญญัติให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการให้กับคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยสนับสนุนและปฏิบัติงานตามนโยบายของคณะกรรมการการเลือกตั้งให้ประสบความสำเร็จ

ผู้แทนจากสำนักคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงบประมาณ และกรมบัญชีกลาง ได้แสดงความเห็นและข้อเสนอแนะในหลักการและเหตุผลข้างต้น ดังนี้

หลักการและเหตุผล ข้อที่ ๑

ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ได้แสดงความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งควรพิจารณาหลักการในเบื้องต้นก่อนว่า ในวาระเริ่มต้นเมื่อมีการก่อตั้งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้กำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีการบริหารงานเป็นอิสระ เพื่อให้องค์กรมีความเป็นอิสระในเรื่องที่มาและการเข้าสู่อำนาจของบุคคลที่เข้าทำหน้าที่ในองค์กรอิสระ มีความอิสระในเรื่องการกำหนดนโยบายและการดำเนินงานขององค์กร มีความอิสระในเรื่องงบประมาณ และมีหน่วยธุรการหรือสำนักงานที่เป็นอิสระ ซึ่งเมื่อเทียบเคียงการกำหนดบทบาทหน้าที่ดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งควรวิเคราะห์สภาพปัญหาในปัจจุบันขององค์กรว่ามีสภาพปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างไร การนำประเด็นเรื่องบุคลากรภายในสำนักงานมาเป็นสภาพปัญหาเพื่อขอเปลี่ยนแปลงสถานะเป็นข้าราชการนั้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวรัฐจะได้รับประโยชน์ หรือไม่

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้เสนอมานั้น จะเห็นได้ว่าเป็นการวางโครงสร้างองค์กรในลักษณะผสมระหว่างรูปแบบพนักงานของรัฐและรูปแบบข้าราชการ กล่าวคือ มีการกำหนดอัตราเงินเดือนแบบข้าราชการพลเรือนสามัญและได้รับประโยชน์ตอบแทนแบบพนักงานของรัฐ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาระงบประมาณที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งควรพิจารณาเลือกว่าจะมีการวางโครงสร้างองค์กรในลักษณะใด และควรมีการสำรวจความเห็นของพนักงานทั้งหมดว่าประสงค์จะเปลี่ยนแปลงสถานะเป็นข้าราชการ หรือไม่

หลักการและเหตุผล ข้อที่ ๒

ผู้แทนจากสำนักงานงบประมาณได้แสดงความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ในการพิจารณางบประมาณในแต่ละปีของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานงบประมาณได้มีการพิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับทุกแหล่งเงิน อาทิ เงินเหลือจ่ายในปีงบประมาณที่ผ่านมา เงินสะสมอุดหนุน เงินเดือนและเงินค่าตอบแทนของพนักงาน เป็นต้น เพื่อจัดสรรงบประมาณในแต่ละปีให้กับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และเมื่อมีการจัดสรรงบประมาณแล้ว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถบริหารงบประมาณดังกล่าวได้เอง โดยไม่ต้องทำความตกลงกับกรมบัญชีกลางและเงินงบประมาณดังกล่าว เมื่อเหลือจ่ายไม่ต้องนำส่งคลัง แต่สามารถนำไปสะสมเป็นเงินอุดหนุนของสำนักงานได้

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งควรพิจารณาเรื่องการวางโครงสร้างองค์กรว่าจะมีการวางโครงสร้างองค์กรในลักษณะใดระหว่างรูปแบบพนักงานของรัฐและรูปแบบข้าราชการ และเมื่อพิจารณาตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้เสนอนั้นเห็นว่า สำนักงานขอเปลี่ยนสถานะของพนักงานเป็นข้าราชการ แต่สำนักงานสามารถออกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อกำหนดสิทธิประโยชน์ต่างๆ ได้ ซึ่งกรณีดังกล่าวไม่ถูกต้องและจะส่งผลกระทบต่อภาระงบประมาณที่อาจเพิ่มขึ้น

ผู้แทนจากกรมบัญชีกลางได้แสดงความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

เมื่อพิจารณาว่าเริ่มต้นในการก่อตั้งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งแล้วเห็นว่า มีการก่อตั้งเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีการบริหารงานเป็นอิสระ เพื่อให้สะดวกในการปฏิบัติงานทั้งในด้านการบริหาร และด้านงบประมาณ อาทิ การออกกฎหรือระเบียบเกี่ยวกับการใช้งบประมาณภายในหน่วยงานเพื่อให้เกิดความคล่องตัว โดยไม่ต้องทำความตกลงกับกรมบัญชีกลางเหมือนกับส่วนราชการทั่วไป

สำหรับผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานที่มีสองกลุ่ม คือ กลุ่มพนักงานในระยะเริ่มต้นและกลุ่มพนักงานที่บรรจุเข้าเป็นพนักงานในภายหลัง ซึ่งกลุ่มพนักงานในระยะเริ่มต้นนั้นจะเป็นข้าราชการในหน่วยงานต่างๆ ที่ลาออกจากราชการเพื่อโอนย้ายมาเป็นพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยบางคนเลือกที่จะได้รับบำเหน็จและบางคนเลือกที่จะได้รับบำนาญ สำหรับผู้ที่ได้รับบำเหน็จจะไม่มีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลได้เหมือนกับผู้ที่ได้รับบำนาญ ซึ่งประเด็นดังกล่าวทำให้พนักงานในระยะเริ่มต้นที่เลือกรับบำเหน็จและพนักงานที่บรรจุเข้าเป็นพนักงานในภายหลังไม่มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาล ซึ่งหากเกษียณอายุไปแล้วและมีกรณีเจ็บป่วยด้วยโรคร้ายแรงทำให้มีค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลสูง จะทำให้ไม่สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลได้ ซึ่งประเด็นดังกล่าวรัฐได้จัดให้มีการรักษาพยาบาลโดยใช้บัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า หรือพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจเลือกทำกรมธรรม์ประกันชีวิตเพื่อคุ้มครองสุขภาพในอนาคตได้

ในส่วนของการนับอายุราชการนั้น ต้องพิจารณาว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ให้นับอายุราชการได้ถึงช่วงใด ซึ่งถ้าหากให้นับอายุราชการได้ถึงช่วงที่ลาออกจากราชการอาจจะส่งผลกระทบต่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติได้ เนื่องจากอาจจะต้องส่งคืนเงินส่วนต่างที่ได้รับมาในระหว่างเป็นพนักงานให้กับทางราชการ

ผลกระทบในการเปลี่ยนสถานะจากพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นข้าราชการจะมีผลกระทบ ดังนี้

๑. เมื่อพิจารณาเรื่องบำเหน็จบำนาญต้องพิจารณาเรื่องอายุราชการควบคู่กัน ซึ่งในการนับอายุราชการจะเริ่มนับตั้งแต่วันที่เริ่มรับราชการจนถึงวันสุดท้ายที่รับราชการ โดยมีหลักเกณฑ์ในการคำนวณดังนี้

$$\frac{\text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย} \times \text{จำนวนปีเวลาราชการ}}{๕๐}$$

๕๐

ดังนั้น มีประเด็นพิจารณาว่า เวลารับราชการของพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะเริ่มนับเมื่อใด ซึ่งหากเริ่มนับอายุราชการนับตั้งแต่วันที่พนักงานจำนวนมากจะเสียประโยชน์เนื่องจากมีอายุราชการน้อย

๒. หากนำระยะเวลาที่เป็นพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมารวมคำนวณเป็นเวลาราชการด้วย มีประเด็นพิจารณาว่า ในขณะที่ไม่ได้เป็นข้าราชการแต่เป็นพนักงานและได้รับค่าตอบแทนเพิ่มมากขึ้นกว่าอัตราเงินเดือนปกติของข้าราชการไปแล้วนั้น หากจะให้นำเวลาดังกล่าวนั้นมารวมเป็นอายุราชการได้อีกและผลประโยชน์ที่รับไปแล้วในช่วงที่ไม่ได้เป็นข้าราชการจะดำเนินการอย่างไร โดยเฉพาะหากมีกรณีที่จะต้องส่งคืนเงินส่วนต่างที่ได้รับไปแล้ว ซึ่งอาจจะทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติขึ้นได้

๓. การบรรจุเข้ารับราชการภายหลังปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้าราชการทุกคนจะต้องเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ซึ่งสมาชิกทุกคนจะต้องส่งเงินสะสมเข้ากองทุน ซึ่งการคำนวณบำเหน็จบำนาญของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการจะได้น้อยกว่าสูตรการคำนวณบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ดังนั้น ผู้ที่สะสมเงินในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการเป็นเวลานานก็จะได้รับประโยชน์มากกว่าผู้ที่สะสมเงินในกองทุนในระยะสั้น

หลักการและเหตุผล ข้อที่ ๓

ผู้แทนหน่วยงานได้แสดงความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

การขอรับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น หากเป็นข้าราชการก็จะได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามหลักเกณฑ์การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้กำหนดไว้

ข้อสรุปของคณะอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและคณะอนุกรรมการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะประเด็นสำคัญที่เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

๑. จากการรับฟังความเห็นของหน่วยงานที่ให้ข้อมูลกับคณะอนุกรรมการเห็นว่า หากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเปลี่ยนสถานะให้พนักงานเป็นข้าราชการแล้ว อาจจะไม่เกิดประโยชน์โดยรวมต่อราชการ รวมทั้งอาจจะไม่เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจที่เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับพนักงานมหาวิทยาลัยแล้วเห็นว่า การเป็นพนักงานในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีข้อดีกว่าการเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย กล่าวคือ การเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยจะมีความเข้มงวดในการควบคุมกำกับผลการปฏิบัติงานมากกว่าพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๒. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งยังไม่มีเวลาจำเป็นเร่งด่วนในขอเปลี่ยนสถานะของพนักงานในช่วงที่อยู่ในระยะเวลาเปลี่ยนผ่านนี้ นอกจากนี้ จะเป็นการสร้างความกังวลให้กับพนักงานซึ่งอาจจะกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ในช่วงที่ต้องดำเนินการจัดการเลือกตั้งให้มีประสิทธิภาพ

๓. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งควรมีการศึกษาข้อดี - ข้อเสีย รวมทั้งผลกระทบจากการเปลี่ยนสถานะดังกล่าวให้รอบด้าน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของพนักงาน

๔. ข้อสังเกตเกี่ยวกับการได้รับบำเหน็จบำนาญของพนักงานก่อนโอนย้ายมาบรรจุในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ มีดังนี้

(๑) ถ้าข้าราชการผู้ใดมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบยี่สิบห้าปีบริบูรณ์แล้ว ประสงค์จะลาออกจากราชการ ก็มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ โดยผู้ที่ได้รับบำนาญจะยื่นคำขอรับบำเหน็จแทนบำนาญก็ได้

(๒) ถ้าข้าราชการผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ถึงสิบปีบริบูรณ์ มีสิทธิได้บำเหน็จ

ที่ประชุมสอบถามและแสดงความเห็น ดังนี้

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม สอบถามว่า ข้อเสนอแนะประเด็นเกี่ยวกับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอขอเปลี่ยนสถานะพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญนั้น ควรนำข้อเสนอแนะดังกล่าว ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับใด

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ข้อเสนอแนะของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งนำไปใช้ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในหมวดว่าด้วยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

นายศุภชัย ยาวะประภาส กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ในการประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาหลักการที่ควรบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น คณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษาเครื่องมือ กลไกสำหรับนำมาใช้ในการจัดการเลือกตั้งเพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปอย่างบริสุทธิ์และยุติธรรม ซึ่งในประเด็นดังกล่าวคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญให้ความสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดเครื่องมือและกลไกสำหรับใช้ในการจัดการเลือกตั้ง โดยบัญญัติหลักการเพิ่มเติมในเรื่องคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้าม รวมทั้งองค์ประกอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งเพิ่มขึ้นจากเดิมห้าคน เป็นเจ็ดคนโดยมุ่งหวังให้การดำเนินการจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ในการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษารายละเอียดของหลักการที่บัญญัติในร่างรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พบว่าเครื่องมือหรือกลไกในการดำเนินการเพื่อให้การจัดการเลือกตั้งเป็นไปโดยบริสุทธิ์ และยุติธรรมนั้น คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญกำหนดกลไกรองรับไว้เฉพาะการดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งเท่านั้น โดยกำหนดให้มีผู้ตรวจการเลือกตั้งเป็นเครื่องมือในการช่วยคณะกรรมการการเลือกตั้งในการดำเนินการจัดการเลือกตั้ง แต่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมิได้กำหนดกลไกเพื่อรองรับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (สำนักงาน กกต.) ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยเฉพาะประเด็นเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ด้านการจัดทำสำนวนการสืบสวนสอบสวนการกระทำความผิดเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งซึ่งมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประมาณสี่ร้อยคน เมื่อเปรียบเทียบกับกรปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ซึ่งมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบด้านการสืบสวนสอบสวนประมาณสามร้อยคน รวมทั้งกระบวนการด้านการไต่สวนของสำนักงาน ป.ป.ช. จะมีขั้นตอนน้อยกว่าขั้นตอนการสืบสวนสอบสวนของสำนักงาน กกต. โดยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะลงไปกำกับดูแลกระบวนการไต่สวนในทุกขั้นตอนด้วย ทำให้ที่ผ่านมาการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช.

จึงไม่มีปัญหาถูกร้องเรียนหรือถูกกล่าวหาเกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่ ซึ่งแตกต่างจากการทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงาน กกต. ที่จะมีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่อง ประเด็นที่คณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษาพบว่า สถานะของเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. มีสถานะเป็นข้าราชการ และมีค่าตอบแทนพิเศษสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านการไต่สวนด้วย จึงทำให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. มีศักดิ์ศรีและได้รับสิทธิประโยชน์ในสถานะที่เป็นข้าราชการสูงกว่าเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน กกต. นอกจากนี้ คณะอนุกรรมการได้รับทราบข้อมูลว่า การจัดทำสำนวนการสืบสวนสอบสวนของเจ้าหน้าที่สำนักงาน กกต. มีลักษณะเดียวกับการทำสำนวนการสอบสวนในกระบวนการยุติธรรมซึ่งเปรียบได้กับการทำสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวน เมื่อกระบวนการจัดทำสำนวนการสอบสวนซึ่งเป็นต้นทางของกระบวนการยุติธรรมไม่มีประสิทธิภาพ ก็จะส่งผลถึงการพิจารณาสำนวนการสอบสวนในชั้นพนักงานอัยการ และการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลด้วย คณะอนุกรรมการมีความเห็นว่า ร่างรัฐธรรมนูญให้ความสำคัญกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่กลับไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงาน กกต. ดังนั้น จะมีวิธีดำเนินการอย่างไรเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน กกต. สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่ต้องกังวลในเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ ศักดิ์ศรีการปฏิบัติงาน และค่าตอบแทน ซึ่งในประเด็นดังกล่าวควรกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน กกต. มีสถานะเป็นข้าราชการเพื่อความมั่นคงของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งมิได้ให้ความสำคัญกับเจ้าหน้าที่สำนักงาน กกต. แต่กลับยกร่างหลักการที่เอื้อประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่และสิทธิประโยชน์ของคณะกรรมการการเลือกตั้งเองเท่านั้น ดังนั้น หากไม่สามารถทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงาน กกต. โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านการสืบสวนสอบสวนให้มีประสิทธิภาพ มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น รวมทั้งมีความเป็นวิชาชีพลักษณะเดียวกับเจ้าหน้าที่ด้านไต่สวนของสำนักงาน ป.ป.ช. ก็จะส่งผลกระทบต่อระบบการจัดการเลือกตั้งที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้บัญญัติหลักการไว้ในร่างรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งได้

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการ กล่าวว่า ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งควรกำหนดให้มีกลไกที่จะทำให้เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานมากยิ่งขึ้นอันจะส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งด้วย ส่วนแนวคิดที่จะปรับเปลี่ยนสถานะของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนนั้น อาจไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการออกแบบให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหน่วยงานอิสระที่ไม่อยู่ภายใต้ระบบราชการ และยังไม่แน่ชัดว่าจะทำให้การทำงานของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีประสิทธิภาพมากขึ้นหรือไม่อย่างไร ประกอบกับการเปลี่ยนสถานะเป็นข้าราชการพลเรือนจะเป็นภาระทางการเงินการคลังของประเทศพอสมควร ทั้งนี้ ปัจจุบันเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งก็ได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ไม่น้อยกว่าสิทธิประโยชน์ของข้าราชการพลเรือนอยู่แล้ว

นายรชิต สิงหเสนี โฆษกกรรมการ กล่าวว่า สาระสำคัญของข้อสรุปของคณะอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและคณะอนุกรรมการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะประเด็นสำคัญที่เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับสถานะของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่เป็นประเด็นสำคัญ คือ ๑. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งยังไม่มีอำนาจในการเปลี่ยนสถานะของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนในช่วงเวลานี้ และ ๒. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งควรศึกษาข้อดีข้อเสีย

รวมทั้งผลกระทบจากการเปลี่ยนสถานะให้รอบด้าน และเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในข้อสรุปของ คณะอนุกรรมการดังกล่าวในหน้า ๑ บรรทัดที่ ๓๕ จากเดิม “ในกรณีที่ที่ได้รับการเจ็บป่วย” เป็น “ในกรณีที่เจ็บป่วย” และหน้า ๒ บรรทัดที่ ๒๑ จากเดิม “มีความอิสระ” เป็น “มีความเป็นอิสระ”

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม มอบหมาย ให้ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมข้อสรุปของคณะอนุกรรมการดังกล่าวข้างต้น ตามที่นายบรรชิต สิงหเสนี โฆษกกรรมการ เสนอ

นายภัทรหะ คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า ประเด็นสำคัญที่ควรกำหนดไว้ในข้อสรุปของ คณะอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและ คณะอนุกรรมการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะประเด็นสำคัญที่เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญ คือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งยังมิได้มีการสอบถามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเกี่ยวกับการเปลี่ยนสถานะเป็นข้าราชการพลเรือน การกำหนดประเด็น นี้ไว้ในข้อสรุปจะทำให้สถานิติบัญญัติแห่งชาติสามารถหยิบยกประเด็นนี้ขึ้นมาพิจารณาในระหว่าง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งได้หากเห็นว่าเป็น ประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณา และที่ประชุมควรพิจารณาว่าระบบการทำงานและกลไกต่าง ๆ ที่ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญออกแบบไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสี่ฉบับที่เกี่ยวข้อง กับคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น เมื่อมีการบังคับใช้แล้ว การ ดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และกลไกต่าง ๆ ที่กำหนด ไว้จะเป็นไปตามความมุ่งหมายของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่อย่างไร

นายเกียรติชัย ณ นคร กรรมการ กล่าวว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญควรพิจารณากำหนด รูปแบบการสอบสวนของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดให้มีประสิทธิภาพเพิ่ม มากยิ่งขึ้นในกรณีที่พบเห็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และอาจกำหนดให้ผู้ตรวจการเลือกตั้ง เข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการสอบสวนหรือกลั่นกรองสำนวนการสอบสวนแทนคณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำจังหวัดด้วย เนื่องจากจุดเริ่มต้นของกระบวนการสอบสวนเป็นส่วนที่มีความสำคัญ มากที่สุดในการดำเนินการดำเนินคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หากในร่าง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกำหนดรูปแบบของการสอบสวนคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ไว้ไม่เหมาะสมก็อาจจะทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติได้ ทั้งนี้ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญควรพิจารณา ด้วยว่าการกำหนดให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งทำหน้าที่ในการสังเกตการณ์การตรวจสอบและควบคุมการเลือกตั้งนั้น จะส่งผลให้การเลือกตั้งมีความบริสุทธิ์ยุติธรรมมากขึ้นกว่าเดิมหรือไม่อย่างไรด้วย

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะ ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดไม่ได้รับการยอมรับนับถือจากหน่วยงานราชการในพื้นที่เท่าที่ควร ส่วนหนึ่งเพราะเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมิได้มีการมีสถานะเป็นข้าราชการพลเรือนที่ผ่าน มา สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานราชการในพื้นที่ก็เพราะ มีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่เคยดำรงตำแหน่งข้าราชการระดับสูงในพื้นที่เป็นผู้ประสานการ ดำเนินงาน ทั้งนี้ การไม่มีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจึงทำให้เจ้าหน้าที่สำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทำหน้าที่ได้ยากยิ่งขึ้น และจะทำให้ฝ่ายการเมืองเข้ามาใช้อิทธิพล ครอบงำได้ง่าย คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงควรพิจารณากำหนดรูปแบบและกลไกที่จะทำให้การทำงาน

ของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีความเข้มแข็งสามารถดำเนินการต่อไปได้โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ และได้รับความคุ้มครองจากการแทรกแซงของฝ่ายการเมืองด้วย ทั้งนี้ การกำหนดให้เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีสถานะเป็นข้าราชการพลเรือนก็อาจทำให้ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานราชการต่าง ๆ ในพื้นที่มากยิ่งขึ้นก็ได้

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม กล่าวว่า การกำหนดให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งมีบทบาทและอำนาจหน้าที่มากยิ่งขึ้นในกระบวนการตรวจสอบและควบคุมการเลือกตั้งเป็นช่องทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้นักงงานราชการต่าง ๆ ในพื้นที่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการเลือกตั้งและเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมากยิ่งขึ้น ซึ่งวิธีการดังกล่าวจะส่งผลให้การเลือกตั้งในแต่ละพื้นที่ที่มีความบริสุทธิ์ยุติธรรมมากยิ่งขึ้นด้วย ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ควรยึดติดอยู่กับการเปลี่ยนสถานะของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนมากเกินไป

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะ ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า การเปลี่ยนสถานะของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนอาจส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งดีขึ้นก็ได้ ส่วนผู้ตรวจการเลือกตั้งนั้นจะปฏิบัติหน้าที่เฉพาะในช่วงเวลาที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น ทำให้เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องทำหน้าที่พิจารณาสอบสวนการทุจริตการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นโดยลำพัง คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ จึงอาจพิจารณากำหนดรูปแบบการดำเนินการเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นไว้ด้วย ทั้งนี้ อาจกำหนดให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งทำหน้าที่ในการตรวจสอบและกลั่นกรองสำนวนการสอบสวนการทุจริตการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งด้วยก็ได้

นายอภิชาติ สุข์คานนท์ รองประธานกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดในกระบวนการตรวจสอบการเลือกตั้ง คือ การทำให้คนที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาเป็นผู้ดำเนินการสอบสวนการกระทำผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ที่ผ่านมากomiteกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมและตรวจสอบการเลือกตั้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดให้คณะกรรมกรการเลือกตั้งประจำจังหวัดไว้เช่นเดิมอาจเป็นประโยชน์ต่อการควบคุมและตรวจสอบการเลือกตั้งก็ได้ ในส่วนคุณสมบัติของผู้ตรวจการเลือกตั้งนั้น กังวลว่าควรพิจารณากำหนดไว้เช่นไรจึงจะเหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมและตรวจสอบการเลือกตั้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็น เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่เป็นอย่างดี แม้ได้รับการเปลี่ยนสถานะเป็นข้าราชการพลเรือนยังสามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดิม ในส่วนของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญก็พิจารณายกระดับให้เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับสิทธิประโยชน์ไม่น้อยกว่าข้าราชการพลเรือนด้วยแล้ว ที่ผ่านมากomiteกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมและตรวจสอบการเลือกตั้งได้ดีพอสมควร ในส่วนของการประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่ก็ค่อนข้างจะเป็นไปด้วยดี เพราะคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดส่วนใหญ่จะเคยดำรงข้าราชการระดับสูงในจังหวัดนั้นมาแล้ว ส่วนการกำหนดให้มีผู้ตรวจการเลือกตั้งขึ้นมาทำหน้าที่แทนคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนั้น จะได้ผลในทางปฏิบัติอย่างไร และเป็นกลไกที่จะทำให้การดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมและตรวจสอบ

การเลือกตั้งขึ้นตามความคาดหวังของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่อย่างไรก็จะต้องรอพิจารณา ในช่วงที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และผู้ที่จะมาสมัครเป็นผู้ตรวจการเลือกตั้งว่าจะเป็นไปตาม ความคาดหวังของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่ก็เป็นเรื่องที่ยังไม่อาจทราบได้ ทั้งนี้ การกำหนดให้มี คณะกรรมการการเลือกตั้งมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นและการเพิ่มอำนาจหน้าที่ในการควบคุมและตรวจสอบการ เลือกตั้งในพื้นที่มากยิ่งขึ้นก็อาจส่งผลดีต่อการเลือกตั้งในพื้นที่ได้ในระดับหนึ่ง

นายเจียรชัย ณ นคร กรรมการ กล่าวว่ การมีเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดอยู่ในพื้นที่จะทำให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งมีผู้ช่วยในการดำเนินการควบคุมและตรวจสอบ การเลือกตั้ง และจะทำให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่แท้จริงในพื้นที่ ทั้งนี้ ส่วนที่น่าเป็นกังวลที่สุดเกี่ยวกับการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งในพื้นที่ คือ การแสวงหา พยานหลักฐานเพื่อเชื่อมโยงผู้กระทำความผิดกับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ รองประธานกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่ ในร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง อาจกำหนดให้คงคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดไว้ เพื่อให้ทำหน้าที่ประสานการดำเนินงานเกี่ยวกับการเลือกตั้งกับหน่วยงานราชการในพื้นที่

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม กล่าวว่ การกำหนดให้คงคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดไว้เช่นเดิมจะทำให้ระบบการเมืองของประเทศไทย ไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ส่วนเรื่องการปรับเปลี่ยนสถานะของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนนั้น ควรให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งไปสำรวจความคิดเห็น ของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทุกคนก่อน ทั้งนี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติจะเป็น ผู้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเสนอไป ตามที่เห็นสมควร

จากนั้น ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการ การเลือกตั้ง โดยเริ่มพิจารณาตั้งแต่ร่างมาตรา ๒๕ เป็นต้นไป ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

มาตรา ๒๕

“มาตรา ๒๕ เมื่อมีกรณีและผู้ตรวจการเลือกตั้งจะต้องปฏิบัติหน้าที่ ให้คณะกรรมการดำเนินการ แต่งตั้งบุคคลจากบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๒๔ มีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน โดยคำนึงถึงพื้นที่ ของจังหวัด เพื่อแต่งตั้งให้เป็นผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดทุกจังหวัด

การแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดแต่ละจังหวัดตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้กรรมการที่คณะกรรมการมอบหมาย จับสลากรายชื่อบุคคลจากบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๒๔ ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่จะแต่งตั้ง จำนวนสองคน

(๒) ให้กรรมการที่คณะกรรมการมอบหมาย จับสลากรายชื่อบุคคลจากบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง ที่มีได้มีภูมิลำเนาในจังหวัดที่จะแต่งตั้ง ให้ครบตามจำนวนที่กำหนดสำหรับจังหวัดนั้น

ให้คณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จไม่ช้ากว่าสิบวันนับแต่วัน ที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งมีผลใช้บังคับ แต่ต้องไม่เร็วกว่าสามสิบวันก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกาให้มี การเลือกตั้งมีผลใช้บังคับ

เมื่อพ้นเวลาระหว่างเวลาที่มีการดำเนินการเลือกตั้งตามมาตรา ๒๓ แล้ว ให้คำสั่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งเป็นอันสิ้นผล เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดใดยังมีความจำเป็นจะต้องดำเนินการต่อไป คณะกรรมการจะประกาศให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามเวลาที่กำหนดก็ได้”

ประเด็นการพิจารณา

ที่ประชุมสอบถามและแสดงความเห็น ดังนี้

- ความว่า “ให้กรรมการที่คณะกรรมการมอบหมาย จับสลากรายชื่อบุคคลจากบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๒๔” ใน (๑) ควรแก้ไขเพิ่มเติมลักษณะเดียวกับบทบัญญัติใน (๒) เพื่อให้เชื่อมโยงกับหลักการที่บัญญัติในวรรคหนึ่ง

- ในกรณีที่ผู้ตรวจการเลือกตั้งในแต่ละจังหวัดมีจำนวนไม่ครบห้าคนไม่ว่าด้วยเหตุใดต้องดำเนินการอย่างไร ที่ผ่านมาในทางปฏิบัติกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมีจำนวนไม่ครบพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้ คณะกรรมการการเลือกตั้งจะเป็นผู้แต่งตั้งทดแทนให้ครบจำนวน เช่นนี้การกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งทดแทนให้ครบจำนวนห้าคนจะเหมาะสมหรือไม่

- หากกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งทดแทนจะกำหนดให้แต่งตั้งจากบุคคลใด

- ควรกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้งตามที่เห็นสมควร

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า หากคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งผู้ที่อยู่ในพื้นที่เข้าไปเป็นผู้ตรวจการเลือกตั้งทดแทนก็จะทำให้รูปแบบของผู้ตรวจการเลือกตั้งที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญออกแบบไว้กลับไปมีลักษณะเช่นเดียวกับคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดซึ่งเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในพื้นที่อันจะส่งผลกระทบต่อ การเลือกตั้ง ทั้งนี้ การแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งทดแทนของคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจจะต้องกำหนดให้แต่งตั้งจากบุคคลที่เป็นกลางทางการเมือง

- มีกรรมการสอบถามว่า ผู้ที่รับราชการอยู่ในจังหวัดนั้น ๆ ถือว่ามีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนั้นหรือไม่

นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรา ๒๔ กำหนดว่า ผู้ตรวจการเลือกตั้งต้องไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

- มีกรรมการสอบถามว่า ความในร่างมาตรา ๒๔ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ตรวจการเลือกตั้งไว้อย่างไร

นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรา ๒๔ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ตรวจการแผ่นดินไว้หลายประการ และแตกต่างจากคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ทั้งนี้ ความในวรรคหนึ่งของร่างมาตรา ๒๔ กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจการเลือกตั้งตามจำนวนที่เพียงพอแก่การปฏิบัติหน้าที่ครบทุกจังหวัดโดยจัดทำบัญชีรายชื่อขึ้นไว้ และบัญชีรายชื่อดังกล่าวให้ใช้ได้เป็นระยะเวลาตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดแต่ต้องไม่เกินห้าปี โดยในทางปฏิบัติคณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนที่จะมีการเลือกตั้ง

- มีกรรมการสอบถามว่า กรณีที่ผู้ตรวจการเลือกตั้งไม่ยอมไปปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดที่มีการจับสลากได้ เพราะต้องไปปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดที่ห่างไกลจากภูมิลำเนาของตน ทำให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งใน

จังหวัดนั้นมีจำนวนไม่ครบห้าคน ควรกำหนดให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งเท่าที่มีอยู่แต่ไม่น้อยกว่าสามคนปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนได้หรือไม่

- มีความเหมาะสมหรือไม่ที่จะกำหนดให้จับสลากผู้ตรวจการเลือกตั้งไปปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดที่มีพื้นที่ใกล้เคียงกับภูมิลำเนาของตนเท่านั้น

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม เสนอให้ตั้งประเด็นการกำหนดให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งเท่าที่มีอยู่แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามคนปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน และการกำหนดให้จับสลากผู้ตรวจการเลือกตั้งไปปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดที่มีพื้นที่ใกล้เคียงกับภูมิลำเนาของตนเท่านั้นไว้เป็นข้อสังเกตไว้ในร่างมาตรานี้ เพื่อที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะได้นำกลับมาพิจารณาอีกครั้ง

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า เหตุที่ไม่ได้มีการกำหนดให้ชัดเจนว่าจะให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งคนใดคนหนึ่งไปทำหน้าที่ในจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง เพราะไม่ต้องการให้นักการเมืองเข้ามาใช้อิทธิพลครอบงำได้โดยสะดวก ทั้งนี้ ในส่วนของรายละเอียดในการจับสลากผู้ตรวจการเลือกตั้งไปปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละจังหวัดควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้พิจารณากำหนด

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๕

มาตรา ๒๖

“มาตรา ๒๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าที่พัก ค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายอื่นใดตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

-ไม่มี-

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๖ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๗

“มาตรา ๒๗ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจในการควบคุมดูแลการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมและเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย คณะกรรมการอาจขอให้มีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสอบบัญชีของพรรคการเมือง โดยอาจขอให้ตรวจสอบอย่างเร่งด่วนในช่วงเวลาที่มีการเลือกตั้งด้วยก็ได้

(๒) เมื่อปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดหรือฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แจ้งรายงานการทำธุรกรรมของพรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือผู้สมัครตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ทราบ หรือให้ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือธนาคารพาณิชย์ ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ หรือสถาบันการเงินอื่นแจ้งให้ทราบถึงการโอนหรือการเบิกจ่ายเงินในกรณีดังกล่าวตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งร้องขอ ทั้งนี้ ภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด และมีให้นำบทบัญญัติของกฎหมายที่ห้ามหน่วยงานใดเปิดเผยข้อมูลในความครอบครองมาใช้บังคับกับการแจ้งข้อมูลตามที่คณะกรรมการร้องขอ

(๓) ให้นำหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องกับการข่าว แจ้งข้อมูลเบาะแสตามที่คณะกรรมการร้องขอ แต่เมื่อได้รับแจ้งข้อมูลใดแล้วให้คณะกรรมการใช้ข้อมูลนั้นเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดหรือวางมาตรการป้องกันการกระทำความผิด คณะกรรมการจะเปิดเผยข้อมูลและแหล่งข้อมูลมิได้ และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้คณะกรรมการมีอำนาจจัดสรรเงินงบประมาณที่สำนักงานได้รับจัดสรรมาให้แก่หน่วยงานนั้นเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปของหน่วยงานนั้นก็ได้”

ประเด็นการพิจารณา

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง เสนอแก้ไขความใน (๒) ของร่างมาตรา ๒๗ จากเดิมความว่า “...หรือธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ หรือสถาบันการเงินอื่น...” เสนอแก้ไขเพิ่มเติม โดยให้ใช้ความว่า “...หรือสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน หรือสถาบันการเงินอื่น...” แทน เนื่องจากปัจจุบันชื่อกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ได้มีการแก้ไขชื่อกฎหมาย ซึ่งปัจจุบันใช้ชื่อว่า กฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องแก้ไขความใน (๒) ให้สอดคล้องกับชื่อกฎหมายที่เป็นปัจจุบัน

นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งชี้แจงว่า คำว่า “สถาบันการเงิน” ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน จะมีความหมายครอบคลุมถึงธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินอื่นๆ และเครดิตฟองซิเอร์

ร่างมาตรา ๒๗ ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม ความเป็นดังนี้

“มาตรา ๒๗ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจในการควบคุมดูแลการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมและเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย คณะกรรมการอาจขอให้มีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสอบบัญชีของพรรคการเมือง โดยอาจขอให้ตรวจสอบอย่างเร่งด่วนในช่วงเวลาที่มีการเลือกตั้งด้วยก็ได้

(๒) เมื่อปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดหรือฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แจ้งรายงานการทำธุรกรรมของพรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือผู้สมัครตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ทราบ หรือให้ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือ สหภาพเครดิต สถาบันการเงิน ตามกฎหมายว่าด้วย กฏสหภาพเครดิต ธุรกิจสถาบันการเงิน หรือ สหพันธ์เครดิต สหพันธ์ แจ้งให้ทราบ ถึงการโอนหรือการเบิกจ่ายเงินในกรณีดังกล่าวตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งร้องขอ ทั้งนี้ ภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด และมีให้นำบทบัญญัติของกฎหมายที่ห้ามหน่วยงานใดเปิดเผยข้อมูลในความครอบครองมาใช้บังคับกับการแจ้งข้อมูลตามที่คณะกรรมการร้องขอ

(๓) ให้นำหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องกับการข่าว แจ้งข้อมูลเบาะแสตามที่คณะกรรมการร้องขอ แต่เมื่อได้รับแจ้งข้อมูลใดแล้วให้คณะกรรมการใช้ข้อมูลนั้นเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดหรือวางมาตรการป้องกันการกระทำความผิด คณะกรรมการจะเปิดเผยข้อมูลและแหล่งข้อมูลมิได้ และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้คณะกรรมการมีอำนาจจัดสรรเงินงบประมาณที่สำนักงานได้รับจัดสรรมาให้แก่หน่วยงานนั้นเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปของหน่วยงานนั้นก็ได้”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๗

มาตรา ๒๘

“มาตรา ๒๘ เมื่อปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ามีบุคคลใดดำเนินการด้านธุรกรรมทางการเงินผลิตหรือเตรียมการผลิตวัสดุอุปกรณ์ที่อาจใช้ในการจัดการเลือกตั้งโดยไม่มีอำนาจ ใช้เงินหรือทรัพย์สินหรืออิทธิพลคุกคามเพื่อให้คุณให้โทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมือง หรือดำเนินการอื่นเพื่อให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือไม่เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลนั้นระงับการดำเนินการนั้นไว้เป็นการชั่วคราวภายในเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่เกินหกสิบวัน

ผู้ได้รับคำสั่งตามวรรคหนึ่งมีสิทธิร้องขอต่อศาลปกครองสูงสุดให้เพิกถอนคำสั่งนั้นได้ และถ้าศาลปกครองสูงสุดเห็นว่าการดำเนินการของบุคคลนั้นมีได้เป็นไปเพื่อให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือไม่เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ให้ศาลปกครองสูงสุดสั่งเพิกถอนคำสั่งนั้น”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๘ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๙

“มาตรา ๒๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การสนับสนุนการเลือกตั้ง หรือการออกเสียงประชามติ การสืบสวนหรือไต่สวน ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้หน่วยงานของรัฐ ดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามหน้าที่และอำนาจ หรือให้หน่วยงานดังกล่าวมีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ ปฏิบัติการอันจำเป็นเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การสนับสนุนการเลือกตั้ง หรือการออกเสียงประชามติ การสืบสวนหรือไต่สวนได้ตามที่เห็นสมควร

ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นผู้กระทำความผิดทางวินัย และให้คณะกรรมการส่งเรื่องให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยและทางอาญาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจแก่ผู้นั้นโดยเร็ว และแจ้งผลให้คณะกรรมการทราบต่อไป

ถ้าการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามวรรคสองเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่การดำเนินการเลือกตั้ง หรือการออกเสียงประชามติ ให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง และให้ผู้นั้นรับผิดทางอาญาด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๙ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๐

“มาตรา ๓๐ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการเลือกตั้ง คณะกรรมการอาจแต่งตั้งบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กรชุมชน หรือสถาบันการศึกษาซึ่งสมัครใจปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานหรือเป็นผู้สังเกตการณ์ในการเลือกตั้งได้ตามสมควร และหากบุคคลนั้นพบว่ามีกระทำความผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หรือการกระทำใดที่จะเป็นเหตุทำให้การเลือกตั้งไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้รายงานต่อคณะกรรมการหรือกรรมการทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

คณะกรรมการอาจารย์รองและแต่งตั้งผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานหรือผู้สังเกตการณ์ในการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นภาคเอกชนให้เป็นองค์การเอกชนตรวจสอบการเลือกตั้ง เพื่อช่วยตรวจสอบและรายงานต่อคณะกรรมการ

หลักเกณฑ์และวิธีการ การปฏิบัติงาน การสนับสนุน การรายงาน การรับรอง การเพิกถอนการรับรอง และการประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์การเอกชน เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๓๐ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๑

“มาตรา ๓๑ ให้นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรจัดทำทะเบียนรายชื่อบุคคลผู้มีคุณสมบัติเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๙๕ ของรัฐธรรมนูญ โดยพิจารณาจากหลักฐานทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรแยกเป็นรายจังหวัดไว้เป็นประจำ

เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งให้นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรส่งทะเบียนรายชื่อที่ได้จัดทำไว้ตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบแล้วให้ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ประชาชนทราบ ไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนวันเลือกตั้ง”

ประเด็นการพิจารณา

นายเชียรชัย ณ นคร กรรมการ สอบถามว่า กรณีที่เป็นการเลือกตั้งท้องถิ่น บุคคลใดคือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำทะเบียนรายชื่อบุคคลผู้มีคุณสมบัติเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามร่างมาตรา ๓๑

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นนั้นมีรายละเอียดบัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๒๒ วรรคสอง โดยกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่น เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการเลือกตั้งภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ส่วนรายละเอียดในทางปฏิบัติจะไปกำหนดไว้ในกฎหมายลำดับรองต่อไป

นายนครชิต สิงหเสนี โฆษกกรรมการ เสนอแก้ไขความในวรรคหนึ่ง ของร่างมาตรา ๓๑ โดยขอให้ตัดคำว่า “...บุคคลผู้มีคุณสมบัติเป็น...” ออก เนื่องจากเป็นการบัญญัติถ้อยคำฟุ่มเฟือย ซึ่งหากตัดความดังกล่าวออกแล้ว ก็สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนว่า ให้นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรจัดทำทะเบียนรายชื่อบุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๙๕ ของร่างรัฐธรรมนูญ ส่วนรายละเอียดของมาตรา ๙๕ ของร่างรัฐธรรมนูญก็ได้บัญญัติหลักเกณฑ์ในเรื่องคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งไว้แล้วว่าจะต้องมีคุณสมบัติเป็นประการใดจึงจะถือว่าเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ร่างมาตรา ๓๑ ที่มีการแก้ไข ความเป็นดังนี้

“มาตรา ๓๑ ให้นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรจัดทำทะเบียนรายชื่อ**บุคคล**ผู้มีคุณสมบัติเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๙๕ ของรัฐธรรมนูญ โดยพิจารณาจากหลักฐานทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรแยกเป็นรายจังหวัดไว้เป็นประจำ

เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งให้นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรส่งทะเบียนรายชื่อที่ได้จัดทำไว้ตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม

เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบแล้วให้ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ประชาชนทราบ ไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนวันเลือกตั้ง”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๓๑

มาตรา ๓๒

“มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง การพ้นจากตำแหน่ง ค่าตอบแทน และการสงเคราะห์อื่น รวมทั้งวิธีปฏิบัติงานและการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งแจ้งว่าร่างมาตรา ๓๒ หากพิจารณาเปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ ในมาตรา ๑๔ ได้บัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งในการแต่งตั้งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดได้ด้วย ดังนั้น ร่างมาตรา ๓๒ ควรเพิ่มอำนาจให้คณะกรรมการการเลือกตั้งในการแต่งตั้งผู้อำนวยการการเลือกตั้งไว้ด้วย จึงเสนอเพิ่มความว่า “...ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด...” ไว้ในร่างมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง

ร่างมาตรา ๓๒ ที่มีการแก้ไข ความเป็นดังนี้

“มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด คณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง การพ้นจากตำแหน่ง ค่าตอบแทน และการสงเคราะห์อื่น รวมทั้งวิธีปฏิบัติงานและการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๓๒

มาตรา ๓๓

“มาตรา ๓๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้กรรมการ เลขาธิการ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการและอนุกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้ง เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๓๓ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๔

“มาตรา ๓๔ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เบี้ยประชุม และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการและกรรมการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

“ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับเงินค่ารับรองเหมาจ่ายเป็นรายเดือนตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเงินประจำตำแหน่งของประธานกรรมการหรือกรรมการ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๓๔ โดยไม่มีการแก้ไข

หมวด ๒**การสืบสวน การไต่สวน และการดำเนินคดี**

“หมวด ๒

การสืบสวน การไต่สวน และการดำเนินคดี”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อหมวด ๒ การสืบสวน การไต่สวน และการดำเนินคดี โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๕

“มาตรา ๓๕ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการไม่ว่าโดยทางใด ไม่ว่าจะ มีผู้แจ้งหรือผู้กล่าวหาหรือไม่ ถ้ามีหลักฐานพอสมควรหรือมีข้อมูลเพียงพอที่จะสืบสวนต่อไปว่ามีการกระทำใดอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หรือจะมีผลให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือไม่เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย คณะกรรมการมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้มีการสืบสวน หรือไต่สวน เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานโดยพลัน ถ้าผลการสืบสวนหรือไต่สวนปรากฏว่าไม่มีมูลความผิด ให้สั่งยุติเรื่อง หากปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อว่ามีผู้กระทำการตามที่มีกรกล่าวหาให้คณะกรรมการสั่งให้ดำเนินคดีโดยเร็ว หรือในกรณีจำเป็นจะสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาไว้เป็นการชั่วคราวก็ได้

การดำเนินการให้มีการสืบสวนหรือไต่สวน การสืบสวนและการไต่สวน และการสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาไว้เป็นการชั่วคราว ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ห้ามมิให้บุคคลใดเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้ง รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่ได้มา เนื่องจากการดำเนินการตามมาตรานี้ เว้นแต่เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจหรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล

ในการสืบสวนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้บุคคลตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๓๕ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๖

“มาตรา ๓๖ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการสืบสวนหรือไต่สวนตามมาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งกรรมการ เลขาธิการ หรือพนักงานของสำนักงาน เป็นเจ้าพนักงานมีอำนาจในการสืบสวนหรือไต่สวน หรือดำเนินคดีได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดขอบเขตแห่งหน้าที่และอำนาจของผู้ได้รับแต่งตั้งแต่ละระดับไว้ให้ชัดเจน รวมตลอดทั้งการออกบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องด้วย

พนักงานของสำนักงานที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางกฎหมาย การสืบสวน สอบสวน หรือการดำเนินคดี และผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรที่คณะกรรมการกำหนดแล้ว

ในกรณีมีความจำเป็น คณะกรรมการจะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นของรัฐให้เป็นเจ้าพนักงานตามวรรคหนึ่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่เฉพาะกาลตามที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

ให้เจ้าพนักงานตามวรรคหนึ่ง เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๓๖ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๗

“มาตรา ๓๗ ในการไต่สวน เจ้าพนักงานต้องให้ออกาสผู้ถูกกล่าวหา ทราบข้อกล่าวหา ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานโดยสรุป ตลอดจนสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำหรือแสดงพยานหลักฐานภายในเวลาที่เจ้าพนักงานกำหนด สิทธิในการมีทนายความหรือบุคคลที่ไว้วางใจเข้าร่วมฟังการไต่สวนได้ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงหลักฐาน หรือไม่มาให้ถ้อยคำ ตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิในการชี้แจง แสดงหลักฐาน หรือให้ถ้อยคำ และให้เจ้าพนักงานดำเนินการต่อไปได้

ในการแจ้งตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานจะแจ้งโดยวิธีปิดหมาย ณ ที่อยู่ตามที่ปรากฏในบัตรประจำตัวประชาชน แจ้งด้วยวาจาโดยมีหนังสือรับทราบการแจ้งของผู้ถูกกล่าวหาเป็นหลักฐาน หรือแจ้งทางอิเล็กทรอนิกส์ ก็ได้

ในการสืบสวนหรือไต่สวน เจ้าพนักงานอาจจัดให้มีการบันทึกภาพหรือเสียงของผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานก็ได้”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๓๗ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๘

“มาตรา ๓๘ เมื่อมีกรณีที่จะต้องดำเนินคดีกับบุคคลใดเพราะเหตุกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง และเป็นกรณีที่ต้องดำเนินคดีในศาลยุติธรรม หรือศาลปกครอง ให้คณะกรรมการแจ้งให้พนักงานอัยการที่มีเขตอำนาจเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป และถ้ามีการไต่สวนเรื่องนั้นมาก่อน ให้ส่งสำนวนการไต่สวนให้พนักงานอัยการเพื่อใช้เป็นสำนวนในการดำเนินคดีโดยถือว่าสำนวนการไต่สวนดังกล่าวเป็นสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่พนักงานอัยการมีอำนาจสั่งให้เจ้าพนักงานตามมาตรา ๓๖ ไต่สวนเพิ่มเติม หรือพนักงานอัยการจะดำเนินการไต่สวนหรือสอบสวนเพิ่มเติมเองก็ได้ ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นกรณีที่คณะกรรมการจะยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาหรือศาลอุทธรณ์เพื่อสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ในกรณีเช่นนั้น ให้คณะกรรมการมีอำนาจมอบหมายให้กรรมการหรือเจ้าพนักงานเป็นผู้ดำเนินการแทนคณะกรรมการได้

ในกรณีที่มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น คณะกรรมการมีอำนาจมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในจังหวัดที่จัดให้มีการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทนคณะกรรมการได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้อง ให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการทราบ และให้คณะกรรมการพิจารณาทบทวนประกอบกับเหตุผลของพนักงานอัยการถ้าคณะกรรมการมีมติด้วยคะแนนเสียงเกินสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ยืนยันให้พนักงานอัยการดำเนินคดีต่อไป ก็ให้พนักงานอัยการดำเนินคดีไปตามที่คณะกรรมการร้องขอ

ในคดีที่ต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจในการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ

ในการดำเนินคดีตามวรรคสาม ให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง”

ประเด็นการพิจารณา

ที่ประชุมสอบถามและแสดงความเห็น ดังนี้

- ร่างมาตรา ๓๘ วรรคสี่ ในประเด็นคดีที่ต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจในการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ในเรื่องดังกล่าวเดิมตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑ ว่า นอกจากคณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีอำนาจยื่นฟ้องคดีต่อศาลรัฐธรรมนูญได้แล้ว ยังมีอำนาจในการฟ้องเป็นคดีแพ่งเพื่อให้ชดใช้เงินคืนในกรณีผู้สมัครรับเลือกตั้งถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และสามารถฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ด้วย ซึ่งความในวรรคสี่ ของร่างมาตรา ๓๘ มิได้บัญญัติให้มีความครอบคลุมถึงอำนาจในการฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมและศาลปกครอง และการฟ้องเป็นคดีแพ่งมิได้กำหนดให้ได้รับการยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมแต่อย่างใด

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมและศาลปกครอง จะบัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งของร่างมาตรา ๓๘ นอกจากนี้ ความในวรรคสามของร่างมาตรา ๓๘ ยังได้บัญญัติในกรณีที่พนักงานอัยการ

สั่งไม่ฟ้องคดีว่าจะต้องดำเนินกระบวนการต่อไปอย่างไร ประกอบกับความในวรรคห้าของร่างมาตรา ๓๘ ได้บัญญัติให้การดำเนินคดีตามวรรคสาม ให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง ซึ่งจะสอดคล้องกับหลักการเดิมของมาตรา ๒๑ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า การได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวงที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๓๘ วรรคห้า เป็นการยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมในการดำเนินคดีอาญาเท่านั้น เนื่องจากความในวรรคสามของร่างมาตรา ๓๘ เป็นกรณีการฟ้องเป็นคดีอาญา

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอขอแก้ไขความในร่างมาตรา ๓๘ วรรคห้า เป็นดังนี้ “ในการดำเนินคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีปกครองตามมาตรานี้ ให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง” เพื่อให้การดำเนินคดีแพ่งในศาลยุติธรรม และศาลปกครองตามวรรคหนึ่งของร่างมาตรา ๓๘ ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมด้วย

- มีกรรมการสอบถามว่า ความในร่างมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง ความว่า “...กระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง...” หมายความว่าอย่างไร

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า คำว่า “กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งและพรรคการเมือง” เป็นคำนิยาม ซึ่งหมายถึงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงการเลือกสมาชิกวุฒิสภา และการออกเสียงประชามติด้วย และหมายความถึงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า การบัญญัติความในวรรคสาม ในกรณีที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องคดีโดยบัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถยื่นอุทธรณ์ด้วยคะแนนเสียงเกินสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ยื่นยันให้พนักงานอัยการดำเนินคดีต่อไป ก็ให้พนักงานอัยการดำเนินคดีไปตามที่คณะกรรมการร้องขอ นั้น จะเห็นได้ว่าคำสั่งไม่ฟ้องคดีตามร่างมาตรา ๓๘ วรรคสาม คือ คำสั่งไม่ฟ้องเด็ดขาดของพนักงานอัยการ ซึ่งหากเป็นการดำเนินคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จะต้องส่งสำนวนที่สั่งไม่ฟ้องคดีไปยังผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเพื่อพิจารณา และหากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเห็นชอบด้วยกับคำสั่งไม่ฟ้องคดีของพนักงานอัยการ ก็จะถือว่าเป็นคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีตามความที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๓๘ วรรคสาม อย่างไรก็ตาม คำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีของพนักงานอัยการไม่ตัดสิทธิผู้เสียหายที่จะฟ้องคดีได้เอง ซึ่งการบัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๓๘ วรรคสาม โดยให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นยันด้วยคะแนนเสียงสองในสามของกรรมการการเลือกตั้งทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ให้ดำเนินคดีต่อไปนั้น อาจขัดกับหลักการแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ นอกจากนี้ ในคดีที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องคดีย่อมมีเป็นจำนวนมาก โดยรวมคดีที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นอยู่ด้วย ซึ่งปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกว่าเจ็ดพันแห่ง ดังนั้น การดำเนินคดีอาญาในคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งจะเริ่มที่ศาลชั้นต้น คือ ศาลอาญา หรือในต่างจังหวัดจะเริ่มคดีที่ศาลจังหวัด ซึ่งจะมีความแตกต่างกับการดำเนินคดีของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งเหตุที่กำหนดให้การฟ้องคดีของอัยการสูงสุดให้ถือเอาสำนวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นหลัก เนื่องจากการพิจารณาคดีจะเริ่มพิจารณาที่ศาลฎีกาแผนกอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งแตกต่างกับการดำเนินคดีอาญาในความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่เริ่มที่ศาลชั้นต้น ดังนั้น หลักการที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๓๘ วรรคสาม อาจเกิดปัญหาในทางปฏิบัติได้ และอาจขัด

กับหลักการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งโดยปกติควรบัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้เสียหาย และสามารถฟ้องคดีได้เองหากพนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องคดีน่าจะมี ความเหมาะสมมากกว่า

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า การดำเนินคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. สามารถที่จะบัญญัติกระบวนพิจารณาคดีอาญาที่แตกต่างไปจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ ประกอบกับหากบัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถฟ้องคดีอาญาได้เอง จะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจ้างทนายความเพื่อฟ้องคดีเป็นจำนวนมาก และการบัญญัติความในร่างมาตรา ๓๘ วรรคสาม ก็เพื่อให้พนักงานอัยการกับคณะกรรมการการเลือกตั้งปรึกษาหารือกัน

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ในกรณีที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องคดี ให้ส่งสำนวนคำสั่งไม่ฟ้องคดี กลับมายังคณะกรรมการการเลือกตั้ง หากคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่เห็นพ้องด้วยกับคำสั่งไม่ฟ้องคดี ของพนักงานอัยการ ให้ส่งสำนวนความเห็นแย้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งไปยังอัยการสูงสุด หากอัยการสูงสุดมีคำสั่งเป็นประการใดให้ถือเป็นคำสั่งเด็ดขาด น่าจะเป็นวิธีแก้ไขปัญหาในการดำเนินคดีอาญาในความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งมิให้ขัดกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ท้ายที่สุด ที่ประชุมเห็นควรให้รอการพิจารณาร่างมาตรา ๓๘ ไว้ก่อน และตั้งข้อสังเกตว่า การดำเนินกระบวนพิจารณาคดีอาญาความผิดที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๓๘ วรรคสาม จะขัดกับหลักการแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๗ หรือไม่

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติให้รอการพิจารณาร่างมาตรา ๓๘

มาตรา ๓๙

“มาตรา ๓๙ ให้คณะกรรมการกำหนดมาตรการคุ้มครองพยานมิให้เกิดอันตรายแก่พยาน รวมถึงตลอดทั้งมาตรการรักษาความลับให้แก่ผู้เป็นพยาน ในมาตรการดังกล่าวจะกำหนดให้มีการจ่ายค่าที่อยู่ หรือค่าเดินทางหรือค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นด้วยก็ได้

การคุ้มครองพยานตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงผู้ให้ข้อมูล หรือผู้ชี้เบาะแสด้วย และให้กระทำได้เมื่อได้รับคำร้องขอจากบุคคลดังกล่าว

ในกรณีที่กรรมการ เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ผู้ตรวจการเลือกตั้ง หรืออนุกรรมการรวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ผู้ใดถูกดำเนินคดีไม่ว่าเป็นคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีปกครอง และไม่ว่าจะถูกฟ้องในขณะที่ดำรงตำแหน่งหรือเมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้ว ถ้าการถูกดำเนินคดีดังกล่าวเป็นเพราะเหตุที่ได้มีมติ คำสั่งหรือปฏิบัติหน้าที่ และมีใช้พนักงานอัยการเป็นผู้ฟ้อง ให้คณะกรรมการมีอำนาจให้ความช่วยเหลือในการต่อสู้คดีแก่บุคคลดังกล่าวได้ และให้พนักงานอัยการเข้าแก้ต่างให้แก่บุคคลเหล่านั้นตามที่คณะกรรมการร้องขอ การให้ความช่วยเหลือดังกล่าวให้รวมถึงค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความด้วย

มาตรการในการคุ้มครองพยานตามวรรคหนึ่ง และการให้ความช่วยเหลือตามวรรคสอง ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ที่คณะกรรมการกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๓๙ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๐

“มาตรา ๔๐ บุคคลซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หากได้ให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแส หรือข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญในการที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานในการวินิจฉัยการกระทำความผิด คณะกรรมการอาจจะไม่ดำเนินคดีก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๔๐ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๑ เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนหรือไต่สวน ให้คณะกรรมการมีอำนาจจัดตั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำใดอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หรือจะมีผลให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือไม่เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย

ในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการจัดสรรค่าใช้จ่ายให้แก่บุคคลซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานโดยไม่ต้องระบุชื่อผู้รับเงิน แต่คณะกรรมการต้องมีหนังสือรับรองค่าใช้จ่ายดังกล่าว”

ประเด็นการพิจารณา

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ สอบถามว่า เมื่อพิจารณาหลักการตามร่างมาตรา ๔๑ ที่เสนอโดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งได้เสนอให้มีกองทุนปราบปรามการทุจริตการเลือกตั้งไว้ด้วย เหตุใดร่างมาตรา ๔๑ จึงมิได้บัญญัติให้มีกองทุนปราบปรามการทุจริตการเลือกตั้ง

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า กองทุนปราบปรามการทุจริตการเลือกตั้งตามหลักการที่เสนอโดยคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น จะไปรวมอยู่กับกองทุนพัฒนาพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติให้รื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๔๑

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันจันทร์ ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม ได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๑๐ นาฬิกา

นายรัฐภูมิ คำศรี
นิติกรชำนาญการพิเศษ
นายเฉลิมศักดิ์ ใจขำนิ
วิทยากรชำนาญการ
นายเผ่าพันธุ์ นवलสง
นิติกรชำนาญการ
ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
สำนักกรรมการ ๒
ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์